సుప్రీం కోర్టు రిపోర్టులు

సురీందర్ కుమార్ మరియు ఇతరులు

వర్సెస్

జియాన్ చంద్ మరియు ఇతరులు

1957
సెప్టెంబర్ 24

(బి.పి.సిన్హా, గోవింద మీనన్ మరియు జె.ఎల్.కపూర్, న్యాయమూర్తులు).

సుప్రీం కోర్ట్, స్వాభావిక అధికారం — అదనపు సాక్ష్యాల ప్రవేశం — సుప్రీం కోర్ట్ నియమాలు, 0.45, r.5.

నమోదిత వీలునామా ప్రకారం , నిర్దిష్ట ఆస్తిలో తనఖా హక్కులు అప్పీలుదారులకు ఇవ్వబడ్డాయి. వారు వీలునామాను పొందకుండానే తనఖా ఆధారంగా డబ్బును రికవరీ చేసేందుకు దావా వేశారు. ప్రతివాదులు దావా వేయడానికి అప్పీలుదారుల ***లొకస్ స్టాండిని*** సవాలు చేశారు. ట్రయల్ కోర్టు దావాను డిక్రీ చేసింది , అక్కడ రిజిస్టర్ చేయబడిన వీలునామా కారణంగా అమలు చేయబడుతుందని భావించారు. అప్పీల్‌పై ఇద్దరు సాక్షుల వీలునామా రుజువు కానందున హైకోర్టు దావాను కొట్టివేసింది. ఆ తర్వాత అప్పీలుదారులు మరియు వారి తల్లికి అనుకూలంగా వీలునామా పొందబడింది. సుప్రీం కోర్ట్ అప్పీలుదారుల ముందు అప్పీల్ అదనపు సాక్ష్యంగా విచారణను అంగీకరించడానికి మరియు వారి తల్లిని పార్టీగా మార్చడానికి దరఖాస్తు చేసింది. ప్రతివాదులు దరఖాస్తును వ్యతిరేకించారు.

అప్పీల్‌లో అదనపు సాక్ష్యాలను అంగీకరించే అధికారం సుప్రీంకోర్టుకు ఉందని పేర్కొంది. అప్పీల్‌ను నిర్ణయించేటప్పుడు , అప్పీల్‌ను నిర్ణయించే సమయంలో సుప్రీం కోర్టు పరిస్థితులను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి మరియు *ఇన్ రెమ్* (***in rem***)లో తీర్పుగా ఉన్న ప్రొబేట్ తప్పనిసరిగా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. తీర్పు యొక్క స్వభావం కారణంగా ప్రతివాదులు నిలకడలేని విచారణ ప్రక్రియకు పక్షాలు కాదనే అభ్యంతరం.

ఇందర్‌జిత్ ప్రతాప్ సాహి v. అమర్ సింగ్, LR (1923) 50 I.A.183.

లచ్మేశ్వర్ ప్రసాద్ శుకుల్ v. కిశ్వర్ లాల్

చౌధురి, (1940) F.C.R. 84, అనుసరించింది.

సివిల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నం. 49/1954

సీనియర్ సబ్-జడ్జి కోర్టు యొక్క 30 నవంబర్ 1945 నాటి తీర్పు మరియు ఆర్డర్ నుండి ఉత్పన్నమైన 1949 రెగ్యులర్ ఫస్ట్ అప్పీల్ నంబర్ 57లో పంజాబ్ హైకోర్టు యొక్క 16 ఆగస్టు, 1949 నాటి తీర్పు మరియు ఆర్డర్ నుండి స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీల్ చేయడం , గురుదాస్‌పూర్, సూట్ నెం.298/1944.

అప్పీలుదారుల కోసం : H.J.ఉమ్రిగర్ మరియు K.L. మెహతా.

ప్రతివాదుల కోసం : ఆర్.ఎస్. నరులా, ప్రతివాదుల కోసం.

1957.సెప్టెంబర్.24. కోర్టు కింది తీర్పును వెలువరించింది

కపూర్, న్యాయమూర్తి – స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా ఈ అప్పీల్ ఆగస్టు 16 ,1949 నాటి పంజాబ్ హైకోర్టు యొక్క తీర్పు మరియు డిక్రీ నుండి తీసుకురాబడింది , తనఖాపై ఫిర్యాదిదారుల దావాను **డిక్రీడ్** చేసిన ట్రయల్ కోర్ట్ డిక్రీని రద్దు చేసింది.

ఈ అప్పీల్‌లో అప్పీలుదారులుగా ఉన్న వాదులు సెప్టెంబర్ 6 , 1944న అమలు చేయబడిన వారి తల్లి తండ్రి లాలా గురాండిట్టా మాల్ యొక్క నమోదిత వీలునామా ప్రకారం న్యాయవాదులుగా పేర్కొంటున్నారు. వారికి ఇవ్వబడిన అంశాలలో ఒకటి ప్రతివాదులు అమలు చేసిన తనఖా హక్కు. అక్టోబరు 24,1932న , రూ.6,000/-కి టెస్టరుకు అనుకూలంగా. 1944 అక్టోబరు 25న , వారు గురుదాస్‌పూర్‌లోని సీనియర్ సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో రూ. 5,392-2-0 తనఖా ఆధారంగా. వారు వీలునామా ప్రకారం లాలా గురాండిట్ట మాల్ యొక్క "ప్రతినిధులు మరియు వారసులు" అని వారు ఆరోపించారు మరియు వారి ప్రతిరూపంలో వారు ఇప్పుడే ఇలా పేర్కొన్నారు:

"మేము మరణించిన లాలా గురాండిట్ట మాల్ యొక్క వారసులు మరియు ప్రతినిధులు".

ఇంటర్ అలియ (Inter alia) ప్రతివాదులు తమకు గురాండిట్ట మాల్ చేసిన వీలునామా గురించి తమకు తెలియదని మరియు వాది వారసులు మరియు తనఖా యొక్క ప్రతినిధులు అని వారు తిరస్కరించారు మరియు అందువల్ల దావా వేయడానికి ఎటువంటి లోకుస్ స్టాండి (*locus standi*) లేదు. ఐదు సమస్యలను ట్రయల్ జడ్జి పేర్కొన్నారు , వీటిలో ఈ అప్పీల్ ప్రయోజనం కోసం ఇప్పుడు సంబంధిత సమస్య మొదటిది:

(1) గురందిట్ట మరణించిన వ్యక్తి యొక్క వారసులుగా ప్రస్తుత దావాను కొనసాగించడానికి ఫిర్యాదిదారులకు లోకుస్ స్టాండి (*locus standi*) ఉందా?

వీలునామా రిజిస్టర్ చేయబడినందున అది "సరిగ్గా అమలు చేయబడుతుందనే భావనను కలిగి ఉంది" అని మరియు వీలునామా యొక్క పరిశీలనను పొందకపోవడం వాదికి డిక్రీని పొందడంలో ఎటువంటి అడ్డంకి కాదని మరియు ప్రాథమిక తనఖా **డిక్రీ**ని ఆమోదించిందని సబార్డినేట్ న్యాయమూర్తి అభిప్రాయపడ్డారు. హైకోర్టుకు అప్పీలు చేసిన విషయంపై ట్రయల్ కోర్ట్ యొక్క డిక్రీ రద్దు చేయబడింది మరియు ఫిర్యాదిదారుల దావాను కొట్టివేసింది , అయితే పార్టీలు వారి స్వంత ఖర్చులను భరించవలసి వచ్చింది. హైకోర్టు పేర్కొంది:

"మన ముందు లేని వీలునామాను ధృవీకరించడానికి ఇద్దరు సాక్షులచే ధృవీకరణ అవసరమని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఈ చట్టం యొక్క ఆవశ్యకత సంతృప్తి చెందనందున , దావాను కొనసాగించడానికి వాదిదారులకు ఎటువంటి స్థానం లేదు".

సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క 0.41, r. 27 ప్రకారం అదనపు సాక్ష్యాల ప్రవేశం కోసం చేసిన ప్రార్థన తిరస్కరించబడింది. Art.133 ప్రకారం అప్పీల్ చేయడానికి హైకోర్టు అనుమతిని నిరాకరించింది, అయితే అక్టోబరు 21, 1952న ప్రత్యేకంగా మంజూరు చేయబడింది. ఈలోగా లాలా గురాండిట్ట మాల్ యొక్క వీలునామాపై విచారణను గురుదాస్‌పూర్ జిల్లా న్యాయమూర్తి జూలై 11 , 1951న మంజూరు చేశారు. ప్రస్తుత అప్పీలుదారులు మరియు వారి తల్లి ముస్సమ్మత్ హర్ దేవి. అప్పీలుదారులు ఈ కోర్టులో **"probate placed on the record"** /(**"పరిశీలన రికార్డులో ఉంచబడుతుంది"**) ద్వారా ప్రార్థించిన అదనపు సాక్ష్యాన్ని "ఇన్ రెమ్ (*in rem*)"లో జడ్జిమెంట్‌గా నిర్వహించబడే వీలునామా"గా దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. అప్పీల్‌లో ముస్సమ్మత్ హర్ దేవిని ప్రతివాదిగా చేర్చేందుకు కూడా వారు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు.

ఈ దశలో అదనపు సాక్ష్యాల ప్రవేశానికి అభ్యంతరం ప్రతివాదులు తమకు తెలియకుండానే ప్రొబేట్ పొందారని మరియు చివరి దశలో దరఖాస్తు చేసుకున్నందున ప్రతివాదులు స్వీకరించారు , ఇది ప్రతివాదులకు వారిపై ఉన్న విలువైన హక్కును కోల్పోయింది. దావా చట్టం నిషేధించబడింది మరియు అదనపు సాక్ష్యాల ప్రవేశానికి ఈ కోర్టు నియమాలలో ఎటువంటి నిబంధన లేదు. హైకోర్టు తీర్పు తర్వాత ప్రొబేట్‌కు దరఖాస్తు చేసి పొందారని, అందువల్ల ఆ కోర్టులో హాజరుపరచలేమని స్పష్టం చేసింది. ప్రొబేట్ కోర్టు యొక్క తీర్పు తప్పనిసరిగా చట్టం ద్వారా నిర్దేశించబడిన విధానానికి

అనుగుణంగా పొందబడిందని భావించాలి మరియు ఇది ఇన్ రెమ్ (***in rem***)లో తీర్పు. ప్రతివాదులు దానిలో పక్షాలు కాదనే అభ్యంతరం తీర్పు యొక్క స్వభావం కారణంగా నిలకడలేనిది.

ఈ న్యాయస్థానం యొక్క అధికారం విషయానికొస్తే , అదనపు సాక్ష్యాల ప్రవేశానికి నిర్దిష్ట నిబంధన ఏదీ లేదు , అయితే సుప్రీం కోర్ట్ రూల్స్‌లోని O.45లోని r.5, న్యాయం యొక్క ముగింపుల కోసం అవసరమైన ఆదేశాలు చేయడానికి కోర్టు యొక్క స్వాభావిక అధికారాన్ని గుర్తిస్తుంది. లేదా కోర్టు ప్రక్రియ యొక్క దుర్వినియోగాన్ని నిరోధించడానికి. ఇంద్రజిత్ ప్రతాప్ సాహి వి. అమర్ సింగ్ (L.R. (1923) 50 I.A. 183, 191)లోని ప్రివీ కౌన్సిల్ ఇలా చెప్పింది:

"ప్రారంభ దశలో తగిన ఆధారాలు రూపొందించబడిన ప్రొడ్యూస్ చేయనందుకు అటువంటి సాక్ష్యాలను అంగీకరించడానికి బోర్డు అధికారాలపై ఎటువంటి పరిమితి లేదు".

అదనపు సాక్ష్యాల ప్రవేశానికి సంబంధించి ఈ కోర్టు అధికారాలు ప్రైవీ కౌన్సిల్ కంటే ఏ విధంగానూ తక్కువ కాదు. అంతేకాకుండా అప్పీల్‌ను నిర్ణయించేటప్పుడు , అప్పీల్‌ను నిర్ణయించే సమయంలో ఉన్న పరిస్థితులను మనం పరిగణించాలి మరియు అప్పీలుదారులకు అనుకూలంగా తీర్పు వెలువడినందున ఆ అదనపు వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడం అవసరం. లచ్మేశ్వర్ ప్రసాద్ శుకుల్ V కేశ్వర్ లాల్ చౌధురి ([1940] F.C.R. 84.)లో ఫెడరల్ కోర్ట్ దీనిని నిర్వహించింది, ఇక్కడ గ్వైర్ C.J. ప్యాటర్సన్ వర్సెస్ స్టాటా ఆఫ్ అలబామాలో ప్రధాన న్యాయమూర్తి హ్యూస్ యొక్క క్రింది పరిశీలనను ఆమోదంతో ఉటంకించారు ((1934) 294 U.S. 600, 607):

“మా అప్పీల్ అధికార పరిధిని అమలు చేయడంలో , సమీక్షలో ఉన్న తీర్పులో లోపాన్ని సరిదిద్దడానికి మాత్రమే కాకుండా , న్యాయానికి అవసరమైన విధంగా కేసును పరిష్కరించే అధికారం మాకు ఉందని మేము తరచుగా భావించాము. మరియు న్యాయానికి ఏమి అవసరమో నిర్ణయించడంలో, న్యాయస్థానం ఏదైనా మార్పును పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది , వాస్తవానికి లేదా చట్టంలో, తీర్పు ప్రవేశించినప్పటి నుండి పర్యవేక్షించబడింది.”

వరదాచారి జె. అప్పీలు విచారణ ఈ దేశంలోని **ప్రాసెస్యువల్** చట్టం ప్రకారం **రీహియరింగ్**రూపంలో ఉంటుందని అభిప్రాయపడ్డారు , అందువల్ల అప్పీల్‌లో మంజూరు చేయాల్సిన ఉపశమనాన్ని రూపొందించడంలో అప్పీల్ కోర్టు వాస్తవాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకునే హక్కును కలిగి ఉంటుందని అభిప్రాయపడ్డారు. అప్పీల్ చేసిన డిక్రీ ఆమోదించబడినప్పటి నుండి ఉనికిలోకి వచ్చిన

సంఘటనలు. అతను అనేక భారతీయ కేసులను మరియు ప్రివీ కౌన్సిల్ యొక్క న్యాయ కమిటీ యొక్క అభ్యాసాన్ని మరియు కొన్ని ఆంగ్ల కేసులను ప్రస్తావించాడు.

మా అభిప్రాయం ప్రకారం , అప్పీల్ కింద నిర్ణయం ఇచ్చినప్పటి నుండి పర్యవేక్షించబడిన మరియు ఈ కోర్టు ముందు ఉంచబడిన ప్రొబేట్ మంజూరు యొక్క వాస్తవాన్ని అప్పీల్‌ను నిర్ణయించడంలో తప్పనిసరిగా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఆ సందర్భంలో భారతీయ వారసత్వ చట్టంలోని సెక్షన్ 63 (1) (C) ప్రకారం వీలునామా సరైన ధృవీకరణ కోరుకోవడం వల్ల అప్పీలుదారు కేసులో ఉన్న బలహీనత తొలగించబడుతుంది. మేము తీసుకున్న అభిప్రాయం కారణంగా ప్రతివాదులు లేవనెత్తిన ఇతర అభ్యంతరం పూర్తిగా అసమర్థంగా మారుతుంది. దీంతో ఈ అంశంపై హైకోర్టు తీర్పు రివర్స్ అయింది.

కాబట్టి, మేము ఈ అప్పీల్‌ను అనుమతిస్తాము , పంజాబ్ హైకోర్టు యొక్క తీర్పు మరియు డిక్రీని పక్కన పెట్టి, పరిష్కరించబడని ఇతర సమస్యల నిర్ణయం కోసం కేసును హైకోర్టుకు పంపాము.

ఈ కోర్టులో అప్పీలు దాఖలు చేసి , ఇంత ఆలస్యమైన దశలో అదనపు సాక్ష్యాల అడ్మిషన్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నంత వరకు అప్పీలుదారులు ప్రొబేట్ పొందకపోవడంతో , వారు రూ. 500/- ప్రతివాదులకు 2 నెలల్లోపు ఈ కోర్టు ఖర్చులుచెల్లింపుచెయ్యాలి . అటువంటి చెల్లింపును డిఫాల్ట్ చేస్తే, అప్పీల్ ఖర్చులతో కొట్టివేయబడుతుంది, అనగా రూ. 500/-

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.